

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 41P/110/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120212779
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7120212779.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Zuzanou Kudlovskou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. X, E., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov, matka: F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. X, E., právne zastúpená: JUDr. Jolana Fuchsová, PhD., advokátka so sídlom v Košiciach, Štúrova 20 a otec: F. I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., J. XX, právne zastúpený: JUDr. Vladimír Habiňák, advokát so sídlom v Košiciach, Brezová 10, IČO: 42239800 v konaní o zmenu úpravy práv a povinností k maloletému na návrh otca, takto

rozhodol:

I. Zveruje maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s tým, že obaja budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX bude v osobnej starostlivosti otca každý párny kalendárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 08:00 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 08:00 hod. okrem obdobia prázdnin a sviatkov, a to bude maloletý v starostlivosti otca nasledovne:

- každý nepárny kalendárny rok počas jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v čase od pondelka od 08:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08:00 hod.
- každý párny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od veľkonočného piatka od 08:00 hod. do veľkonočného pondelka do 15:00 hod.
- každý rok počas letných prázdnin od 01.07. od 09:00 hod. do 16.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.
- každý párny kalendárny rok počas vianočných sviatkov v dňoch od 23.12. od 14:00 hod. do 26.12. do 14:00
- každý nepárny kalendárny rok počas vianočných sviatkov v dňoch od 26.12. od 14:00 hod. do 02.01. nasledujúceho párneho kalendárneho roka do 14:00 hod.

Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX bude v osobnej starostlivosti matky každý nepárny kalendárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 08:00 hod. do nasledujúceho pondelka párneho kalendárneho týždňa do 08:00 hod. okrem obdobia prázdnin a sviatkov, kedy bude maloletý v starostlivosti matky nasledovne:

- každý párny kalendárny rok počas jarných prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v čase od pondelka od 08:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08:00 hod.
- každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov v čase od veľkonočného piatka od 08:00 hod. do veľkonočného pondelka do 15:00 hod.
- každý rok počas letných prázdnin od 16.07. od 09:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod. a od 15.08. od 09:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod.
- každý nepárny kalendárny rok počas vianočných sviatkov v dňoch od 23.12. od 14:00 hod. do 26.12. do 14:00.

- každý párný kalendárny rok počas vianočných sviatkov v dňoch od 26.12. od 14:00 hod. do 02.01. nasledujúceho nepárneho kalendárneho roka do 14:00 hod.

V uvedený deň a hodinu je rodič oprávnený maloleté dieťa v mieste bydliska druhého rodiča, u ktorého je maloletý v osobnej starostlivosti alebo v školskom (predškolskom) zariadení, ktoré dieťa navštevuje, prevziať a po ukončení styku maloletého vrátiť v mieste bydliska druhého rodiča, v ktorého starostlivosti sa má nachádzať alebo v školskom, resp. zatiaľ v predškolskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje.

III. Obaja rodičia sú povinní pri odovzdávaní dieťaťa si poskytnúť vzájomné informácie týkajúce sa podstatných záležitostí týkajúcich sa dieťaťa, jeho zdravotného stavu, školských potrieb a výsledkov, a to buď ústne alebo elektronicky.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 250 € mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku do budúca, a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred matke.

V. Matke sa vyživovacia povinnosť neurčuje.

VI. Dĺžné výživné za obdobie od 02.12.2020 do 31.05.2023 sa neurčuje.

VII. Matka bude poberať daňový bonus a aj prídavky na dieťa.

VIII. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Košice I, sp.zn.: 21P/157/2019-39 zo dňa 10.09.2019.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.12.2020 domáhal aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I, sp.zn.: 21P/157/2018 zo dňa 10.09.2019, a to tak, že maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s tým, že obaja ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok. Počas striedavej osobnej starostlivosti rodičov vyživovaciu povinnosť neurčí. Trvalé bydlisko maloletého bude v mieste bydliska matky, rodinné prídavky bude poberať matka, daňový bonus si bude uplatňovať otec a žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že od poslednej úpravy práv a povinností, kedy bol maloletý zverený do starostlivosti matky na základe dohody rodičov a styk nebol upravený, styk otca s maloletým prebiehal vždy po dohode s matkou približne 10 – 14 dní do mesiaca. Otec má so synom vybudovaný krásny vzťah, intenzívne sa mu venuje, učia sa spolu, hrajú sa spolu, trávajú spolu voľný čas, chodia do prírody. V jeho domácnosti má maloletý vlastnú izbu zariadenú všetkým, čo potrebuje. V októbri 2020 navrhol matke, aby za súčasného zachovania rozsahu stretávania sa so synom si dohodli pravidelné termíny v mesiaci, kedy bude maloletý s otcom, aby dopredu vedel kedy si bude môcť so synom zariadiť čas a naplánovať aktivity, avšak takýto návrh u matky dieťaťa nenašiel pochopenie a odvtedy mu matka umožňovala sa stretávať so synom iba počas dvoch víkendov v mesiaci, čo je omnoho menej ako doposiaľ. Maloletý však s otcom chce tráviť dlhší čas aký matka mu dovoľuje. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov.

2. Matka sa k návrhu vyjadrila písomne podaním doručeným súdu dňa 29.12.2020 a navrhla aby súd návrh otca na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti zamietol a aby určil úpravu styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný víkend v mesiaci v čase od piatku do pondelka a počas letných školských prázdnin prvé dva júlové a prvé dva augustové týždne. Matka zároveň navrhla, aby vzhľadom na to, že má informácie o tom, že otec navštevuje Psychologické preventívne centrum – H. I. J., aby určil znalca za účelom vyhotovenia znaleckého posudku na rodičovskú spôsobilosť otca. Poukázala, na to, že situácia so stretávaním sa otca s maloletým sa zmenia v dôsledku pandémie, a taktiež často bol podriaďovaný styk otca s maloletým práve programu otca, ktorý je hudobník a všetko sa podriaďovalo jeho programu, potrebám, hudobným skúškam, nahrávaniu piesní, príp. koncertom alebo účasti na iných spoločenských akciách v dôsledku čoho sa termíny stretávania sa s maloletým zmenili, skrátili alebo sa neuskutočnili. Dozvedela sa, že syn netrávi čas s otcom, ale je u svojej babky v Prešove, pričom v roku 2019 matke syna priviezla matka otca z Prešova do Košíc,

pretože otec strávil víkend v CPZ z dôvodu jazdy pod vplyvom alkoholu a následne mu bol odobratý vodičský preukaz na dobu šiestich rokov. Aj vtedy chcel otec so synom tráviť viac času, avšak nakoniec ho nechal u babky a šiel s kamarátmi na pivo. Pravdou je to, že otec dieťaťa zle znáša skutočnosť, že je nútený platiť na dieťa výživné a domáha sa kontroly každej dieťaťu zabezpečenej veci, preto návrh otca považuje v prvom rade matka za snahu o zbavenie sa vyživovacej povinnosti, ako aj za vysoko účelový návrh, nakoľko styk s dieťaťom, ktorý otec má je primeraný k veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa a hlavným problémom je skutočnosť, že otec si pletie potreby dieťaťa so svojimi potrebami.

3. So správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov zo dňa 31.03.2021, ktorý v závere uviedol, že ak rodičia nedospejú k dohode vo veci zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, úrad odporučil rozšírený styk otca s maloletým A., a to každý párný týždeň od štvrtka od 08:00 hod. do utorka do 16:30 hod., počas letných prázdnin dva týždne v júli a dva týždne v auguste. V prípade, že rodičia predložia rodičovskú dohodu, ktorá bude v záujme maloletého, odporučil ju úrad schváliť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp.zn.: 21P/157/2018 zo dňa 10.09.2019 súd schválil dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 850 € mesačne od 01.10.2019 a od 02.10. vo výške 500 € mesačne matke do 15- teho dňa v mesiaci vopred. Styk s maloletým súd neupravil. Žiaden z účastníkov nemal nárok na náhradu trov konania. V tom čase matka aj otec pracovali v spoločnosti AT&T Global Network Services Slovakia s.r.o. Prijem matky bol v priemere 35 € od zamestnávateľa a nakoľko bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok a rodinné prídavky vo výške 230,- € mesačne. Prijem otca bol 2.700,- € netto v priemere.

5. Rodičia maloletého sa zúčastnili stretnutia rodičov na tunajšom súde dňa 03.08.2021, kedy došlo k uzavretiu rodičovskej dohody, a to v tom znení, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň počnúc dňom 02.09.2021 od štvrtka v čase od 08:00 hod. do utorka do 16:30 hod. nasledujúceho týždňa s tým, že dieťa si odovzdávajú, ako aj prevezmú v školskom, resp. predškolskom zariadení, ktoré dieťa navštevuje. V prípade neprítomnosti dieťaťa v školskom zariadení si otec dieťa prevezme v bydlisku matky, kde ho aj odovzdá. Počas vianočných sviatkov v roku 2021 sa dohodli, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým synom v čase od 26.12.2021 od 14:00 hod. do 02.01.2022 do 14:00 hod. s tým, že táto dohoda bola uzavretá na dobu určitú, do 31.01.2022 a 17.01.2022 sa uskutoční ďalšie stretnutie, na ktorom rodičia zhodnotia plnenie tejto dohody. Rodičia sa tiež zaviazali, že sú povinní pri odovzdávaní dieťaťa si poskytnúť informácie týkajúce sa podstatných záležitostí dieťaťa a jeho zdravotného stavu, školských potrieb a školských výsledkov, a to buď ústne alebo elektronicky. Rodičia naďalej dodržiavali rodičovskú dohodu, ktorú uzavreli na tomto informatívnom stretnutí na súde a otec sa so synom stretával vždy od štvrtka do utorka každý nepárny týždeň, a to až do rozhodnutia súdu vo veci samej.

6. Matka naďalej nesúhlasila so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch. Mala výhrady voči starostlivosti otca, tvrdila, že otec je extrémne fixovaný na maloletého, z čoho vyplývajú rôzne komplikácie a extrémne situácie, kedy otec maloletého enormne zaťažuje rôznymi lekárskymi vyšetreniami, ktoré sú neadekvátne a nepotrebné, pretože otec je až hystericky zaťažený na svoj zdravotný stav a toto isté premieta aj na maloletého. Prenáša na maloletého rôzne svoje ťažoby a komplikácie, absolvuje s maloletým bez skutočného vážneho dôvodu neustále lekárske vyšetrenia, čím maloletého enormne zaťažuje.

7. Z výpovede otca, ako aj jeho vyjadrení v priebehu konania súd zistil, že otec sa o maloletého syna staral odkedy sa s matkou maloletého rozišli, čo bolo v roku 2017, kedy mal maloletý 11 mesiacov, pričom v tom čase bol ešte kojený, takže starostlivosť prebiehala tak, že každý druhý deň chodieval po neho, pričom sa so synom stretával a od februára 2018 začal maloletý prespávať u otca a postupne sa tento styk so synom rozširoval a to približne až v takom rozsahu, akom to bolo už potom následne upravené v rámci rodičovskej dohody uzavretej na súde v auguste 2021. Takto styk otca s maloletým prebiehal v podstate už aj predtým, a to asi do októbra 2020, kedy však matka z nejakých dôvodov na sedem mesiacov tento styk otca zamedzila, preto bol otec nútený podať predmetný návrh. Otec tvrdil, že nie je pravdou, že by mal prehnanú starostlivosť o zdravotný stav maloletého syna, pravdou

je to, že navštevoval so synom špecialistov, lekárov, čo mu bolo odporúčené lekármi, nakoľko maloletý mal chronický zápal prínosových dutín, ktorý sa mu často opakoval. Mal až také stavy, že z tohto akútne zvracal. Z týchto dôvodov s ním musel za polrok navštíviť 3x pohotovosť. Lekári im odporučili aby maloletý bol vyšetrený, či nemá reflux a keďže týmto ochorením trpel aj otec, ktorému bola diagnostikovaná hiatova hernia, pričom je pravdepodobnosť, že je to dedičné, preto bolo potrebné ísť na gastroenterológiu, aby sa vylúčilo či maloletý nemá reflux. Robili mu iba ultrazvuk, tento termín otec dohodol, matka sa ale s maloletým nedostavila. Na výzvy otca aby s maloletým prišla na vyšetrenie, nereagovala. Maloletý má už aj vybraté nosné mandle a tiež krčné. Otec poukázal na to, že matka je tá, ktorá nedodržiava pokyny lekárov a má k tomuto laxný prístup, pretože napr. na vyšetrenie, ktoré on vybavil sa nedostavila. Medzi rodičmi je komunikačný problém, rodičia spolu nevedia normálne komunikovať, matka si dokonca zablokovala mobil otca, preto sa jej nevedel dovolať a nevedel sa s ňou nejakým spôsobom spojiť. Matka určovala, kedy sa bude otec so synom stretávať a kedy s maloletým nebude, nakoľko styk nemajú upravený. Matka začala sama rozhodovať o tom, kedy bude otec s maloletým a kedy nie, pričom otec týmto veľmi trpel a aj pre maloletého to bolo neprijemné, pretože chcel byť so svojím otcom, čo mu matka nedovolila. Následne otec strávil s maloletým dva týždne v júli 2021, ako aj v auguste 2021 počas prázdnin. Matka si vymýšľala rôzne skutočnosti, že sa maloletý v noci pomočuje, že otec má nejaké psychické problémy a pod., čo však nie je pravda. Otec poukázal na to, že prispieva na výživu maloletého sumou 500 € mesačne tak, ako sa s matkou dohodli, a to na základe predchádzajúceho rozsudku, pričom maloletý má u otca aj napriek tomu zabezpečené komplet všetko, matka otcovi odmieta dávať veci, ktoré má maloletý u nej, či ide o tablety alebo bicykel, preto všetko musel otec zakúpiť ešte raz, aby to mal aj u otca. Rovnako tak aj oblečenie. Otec uviedol, že je ochotný platiť matke výživné aj v prípade, že by bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti, ale s prihliadnutím na to, akú starostlivosť otec o maloletého vykonáva a tiež na to, že všetky veci má rovnako zabezpečené u otca, ako aj u matky. Otec vyvracal tvrdenia matky, že trpí diagnózou, a to hraničnou poruchou osobnosti, nakoľko táto mu nebola stanovená žiadnym odborníkom. Potvrdil, že v roku 2019 mu vzali vodičský preukaz z dôvodu, že šoféroval pod vplyvom alkoholu, avšak bolo to z toho dôvodu, že mal stresujúce obdobie, stresy v práci, nemal dobrý vzťah s otcom a všetko sa nakopilo, preto si vtom čase aj sám diagnostikoval na základe svojho stavu že asi trpí takouto diagnózou, čo vtedy napísal matke do správ, pretože vtom čase mali ešte dobrú komunikáciu a komunikovali spolu normálne. Následne to matka použila v rámci tohto konania. Ide však o diagnózu, ktorú mu nikto nepotvrdil, pravdou je, že navštevoval psychologičku Gedeonovú, ku ktorej sa chodil poradiť. Chodieval tam raz za mesiac, avšak ani táto mu takúto poruchu nediagnostikovala. Psychiatricku navštívil iba raz, a to I. H. u ktorej však bol spoločne ešte aj s matkou maloletého v čase kedy sa snažili zachrániť ich vzťah. Skončilo to tým, že I. H. predpísala práve matke lieky na ukludnenie. Otec predložil na preukázanie týchto tvrdení aj lekárske správy z Detskej fakultnej nemocnice Košice a ďalšie, ktoré osvedčujú jeho tvrdenia ohľadne zdravotného stavu maloletého a potrebných vyšetrení, ktoré mal s maloletým absolvovať. Taktiež preukazoval aj predloženými fotografiami z rôzneho veku maloletého, že sa maloletému venuje, maloletý má stálych detských kamarátov aj keď je u otca. Má zabezpečenú funkčne plne detskú izbu, kde má všetko potrebné. Sú tam hračky, oblečenie a všetky potreby, ktoré otec zabezpečil maloletému, pretože matka mu veci nedávala.

8. Z výpovede matky súd zistil, že nie je pravdou to, že by otec sa s maloletým stretával už od takého útleho veku v širšom rozsahu, pretože matka bola tri roky na materskej dovolenke a následne rodičovskej. Otec navštevoval maloletého iba vtedy, keď na to mal čas, pretože mal kapelu, tľmočil v US Steel-e a všetko sa prispôbovalo tomu, kedy sa mohol s maloletým stretávať on. Veľakrát sa styk nerealizoval, pretože otec matke na poslednú chvíľu oznámil, že nemôže, alebo naopak, žiadal matku, či nemôže vziať maloletého od otca skôr a pod. Neskôr maloletý prespával u otca, ale iba sporadicky. Dňa 16.03.2019 bol otcovi odobratý vodičský preukaz, pretože šoféroval pod vplyvom alkoholu, čo sa stalo už druhý krát. Preto následne matka podmieňovala prespávanie maloletého u otca iba za prítomnosti matky otca. Zo stretnutia u I. J. dňa 25.03.2019 vzišlo to, že otec trpí diagnózou hraničná porucha osobnosti. Dňa 17.07.2019 matka maloletého odniesla na Aničku, kde spadol pretože otec na maloletého nedával pozor. Maloletý si rozbil hlavu. Pokiaľ ide o tvrdenia otca, že matka má laxný prístup k zdravotnému stavu maloletého, pravdou je to, že ona s ním vo februári 2020 absolvovala operáciu, a to nosných mandlí a absolvovala s ním aj ďalšie vyšetrenia a tiež predoperačné vyšetrenia. Otec matku neustále z niečoho obviňuje. Obviňoval ju z toho, že sa odsťahovala preto, že má priateľa. Nadával jej pred maloletým. Preto následne matka zvolila to, že sa maloletý stretával s otcom tým spôsobom, že otec ho vyberal zo škôlky v piatok a bol s ním do pondelka rána, kedy ho opäť dal do škôlky, aby sa nemusela s otcom pred bydliskom stretávať. Dňa 04.05.2020 otec oslovil matku mailom, že by

chcel striedavú starostlivosť o maloletého. Matka však na toto nepristúpila, pretože pre ňu v tom čase striedavá starostlivosť o maloletého zmysel nemala. Najväčší konflikt nastal v októbri 2020 kedy maloletý dostal kiahne, pričom dovtedy styk s otcom prebiehal zhruba každý druhý víkend, cez týždeň málokedy. Následne otec matku obviňoval z toho, že mu bráni stretávať sa s maloletým, avšak zo strany lekárky bolo matke odporúčané, aby maloletý bol 3-4 týždne doma, keďže mal infekčné ochorenie. Preto v tom čase umožnila otcovi telefonický kontakt s maloletým a videohovory, avšak počas týchto otec matku neustále atakoval a adresoval matke nevhodné poznámky na jej adresu, a to pred maloletým, preto postupne tieto videohovory zamedzila. Následne sa otec šiel ostrihať so synom do Auparku, pričom bolo covidové obdobie a maloletý mal oslabenú imunitu po kiahňach, preto tam nastal konflikt medzi rodičmi, keďže matka s týmto nesúhlasila, následne zistila, že otec podal tento návrh na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti. Matka potvrdila, že nemá preukázané to, že otec trpí hraničnou poruchou osobnosti, avšak túto diagnózu jej v podstate potvrdil sám otec v správach, ktoré jej písal. Pokiaľ ide o túto diagnózu, spočíva práve v tom, že ide o človeka, ktoré je emocionálne nestabilný, impulzívny, prejavuje sa intenzívnym strachom a hnevom, odmietaním, verbálnymi urážkami a útokmi, očakávaním, že vás iný budú šikanovať, že iný budú vašimi rodičmi, a to sa vlastne prejavovalo aj v tom, že keď napr. matka otcovi neodpísala na jednu zo správ do desiatich minút, tak jej od otca prišlo ďalších 150 správ, ktorými ju atakoval. Neustále jej telefonoval, a taktiež to, že akonáhle mal napr. maloletý soplík alebo kašeľ, okamžite s ním išiel na vyšetrenie na ORL. V dôsledku toho maloletý, keď sa od otca vrátil, mal až panické stavy. V škôlke mali črevnú virózu, keď prišiel domov zo škôlky, tak začal vracať a chytil záchvat revu, že to nie je dobré, pretože on zvracia. Maloletý sa bál panicky toho, že zvracia, a to už v dôsledku toho, že mal od otca nastavené to, že to nie je dobré keď sa zvracia. Začal preto odmietať jedlo, pretože tvrdil, že nemôže jesť jahody. Otec mu povedal, že z jahôd mu bude zle. Taktiež odmietal jesť hranolky a pod., všetko čo mu otec nahovoril, že pre neho nie je vhodné a že mu z toho bude zle. Po celý čas však u matky maloletého brucho nebolelo a nesťažoval sa na bolesti bruška. Podľa matky 95 % bolesti bruška, ako jej povedala lekárka, u maloletých detí spôsobuje psychika. Keď sa pýtala maloletého na to, že prečo ho bolí u otca brucho, povedal jej, že otec sa často s Majou, čo je priateľka otca, hádajú a že maloletý je vtedy zavretý vo svojej izbe. Matka rozporovala tvrdenia otca, že by otcovi nechcela dávať veci ktoré zakupuje, pravdou je to, že otec mu kúpil bicykel, následne aj ona kúpila bicykel maloletému, nakoľko došlo ku konfliktnej situácii medzi ňou a otcom maloletého kvôli bicyklu, pričom otec vyvolal konflikt a kričal na matku pred maloletým.

9. Kolízny opatrovník dňa 31.03.2021 vo svojej správe o prešetrení pomerov uviedol, že vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky, ako aj v domácnosti otca. Maloletý, keď kolízny opatrovník vykonal šetrenie u matky, uviedol na otázku ako by chcel bývať, „hocijako“. Na rúčke ukázal koľko má rokov a tiež koľkokrát spí u tatíka, čo uviedol s nadšením. Ďalej uviedol, že „idem ráno k tatíkovi a niekedy tam zostanem. S tatíkom chodíme peši okolo D., a u tatíka je kamoška Maja. Najradšej hrajem na gitare a poznám všetky pesničky tak, ako tatík.“ Keď bolo vykonané sociálne zisťovanie u otca, bol prítomný aj maloletý A., ukázal svoju izbu, kde má posteľ a kde prespáva, pričom u matky spáva v spálni na posteli s matkou. Počas celého rozhovoru s otcom sa maloletý A. dožadoval prítomnosti otca, sedel mu v náručí, neustále ho objímal, držal ho oboma rukami kolo krku, z čoho je zrejme, že majú vytvorený veľmi pekný vzťah. Pôsobil pokojne a šťastne a pekne komunikoval. Na otázku, či vie hrať na gitare, keďže ich mal niekoľko, sa rozhodol, že zahrá na gitare za doprovodu otca, neskutočne to prežíval, z čoho je zrejme, že ho hranie na gitare baví. Otec k tomu podotkol, že je mu ľúto, že matka mu bráni byť so synom v častejšom kontakte, pretože syn to zle znáša. Musí mu neustále vysvetľovať, že ešte koľko bude spať u otca a koľko potom u matky, aby znova prišiel k otcovi. Je problém aj pri odchode, pretože by chcel ostať u otca dlhšie. Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletým aj dňa 14.02.2022 a zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 28.02.2022 vyplýva, že pohovor bol zrealizovaný s maloletým v prirodzenom prostredí dieťaťa, a to v byte matky, kedy maloletý ukázal elektronické bicie na ktoré hrá. Poznamenal, že u tatíka má malú gitaru a u mamky veľkú a dodal, že na gitaru a bicie ho učí hrať tatík. Počas rozhovoru bol pokojný a odpovedal na všetky kladené otázky. Pôsobil spokojne a šťastne. Maloletý odpovedal, že u mamky rád pozerá rozprávky na HBO. S tatíkom hrajú hry, ale tatík nevie prehrávať. Chodia s ním často na prechádzky na Aničku, bicyklujú sa spolu. Bicykluje sa aj s mamkou keď je dobré počasie. Na otázku, ako by si maloletý predstavoval bývať u mamky a ako u tatíka, maloletý odpovedal, že „chcem byť narovnako“. Dodal, že teraz je u mamky, ale býva aj u tatíka. Na otázku, ako by to chcel, aby to bolo naďalej, maloletý stručne odpovedal, že tak ako je to teraz. Z vykonaného rozhovoru s maloletým mal kolízny opatrovník za to, že maloletý má oboch rodičov rovnako rád, má k nim vytvorený pozitívny vzťah, počas pobytu u oboch sa cíti veľmi dobre a prejavil svoj záujem byť s obidvomi rodičmi narovnako alebo tak, ako doteraz.

10. K tomuto pohovoru sa matka vyjadřila v tom zmysle, že maloletý ešte nevie posúdiť čo to znamená „na rovnako“ a celkové časové súvislosti ešte nevie rozlíšiť, preto podľa názoru matky tým na rovnako myslel to, že by to bolo tak, ako je to doposiaľ, ako to doposiaľ prebieha, teda že má s otcom iba rozšírený styk. Otec naopak tvrdil, že maloletý tomu rozumie a práve preto povedal, že chce byť na rovnako, t.z. rovnako dlho u matky a rovnako dlho aj u otca, čo nasvedčuje tomu, že maloletý by chcel byť rovnako dlho u oboch rodičov, teda v striedavej starostlivosti.

11. Maloletý A. bol vypočutý aj na súde dňa 14.06.2022 bez prítomnosti rodičov. Z výsluchu maloletého vyplýva, že pred rodičmi nemá tajnosti, s tým, čo povedal môže súd oboznámiť oboch rodičov a po niekoľkonásobnom opýtaní sa v rôznom časovom rozpätí počas výsluchu, maloletý aj napriek iným otázkam, ktoré mu boli medzitým kladené, sa opakovane vyjadřil, že chce byť na rovnako u matky aj u otca, dokonca uviedol, že to má byť 9 a 9 dní. Povedal, že teraz je 9 dní u matky a 5 dní u otca, ale chcel by byť 9 dní u matky a 9 dní u otca, že tak sa s otcom dohodli, ale mame to ešte nepovedal. Tvrdil, že mu rodičia nebránia, v čase kedy je u toho ktorého rodiča, aby kontaktoval alebo zavolať druhému rodičovi.

12. Z uvedených dôvodov, nakoľko sa rodičia nevedeli zhodnúť na úprave práv a povinností k maloletému, súd mal za to, že je potrebné v predmetnom konaní nariadiť znalecké dokazovanie, a to znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality a poradenská psychológia, za účelom posúdenia rodičovských kompetencií a za účelom zistenia najvhodnejšej formy starostlivosti rodičov o maloleté dieťa. Z týchto dôvodov bola v konaní ustanovená ako znalkyňa I. K. K., ktorá v konaní vypracovala znalecký posudok č. 87/2022 zo dňa 12.01.2023, doručený súdu dňa 13.01.2023. Zo záverov tohto posudku vyplýva, že osobnosť otca sa javí ako emocionálne diferencovaná v štruktúre emočne menej stabilná, so zvýraznenými črtami narcizmu a egocentrizmu. Typické je pre neho intelektualizovanie pocitov, asertivita, zaujatie sebou. Matka maloletého je emocionálne diferencovaná, ale v štruktúre so zvýraznenými črtami neistého narcizmu a citovej dependencie, senzitivita na reakcie druhých, emočná inhibícia, náchylná na zrenie, pocity zahanbenia a odmietnutia. Tak sa dostáva do konfliktných situácií, nevie odpúšťať, prispôsobí sa zmene, vnímať negatívne, jej emotivita sa stáva chronicky zatrpknutá. Maloletý A. je osobnosť detská vo vývine so sklonom k interpersonálnej senzitivite, je vnímavý a citlivý. U otca znalkyňa nezistila nič, čo by ho v očiach súdu malo diskvalifikovať, na synovi mu autenticky záleží, má ho rád, je vnímavý a starostlivý. Vzájomné puto otec a syn je vybudované a znalkyňa nezistila emočne patologické kvality. Znaky svedčiace o poruche osobnosti v najširšom slova zmysle, teda znaky svedčiace pre klinický obraz hraničnej poruchy osobnosti, znalkyňa nezistila. Ide o normálne fungujúceho dospelého muža, vyššie uvedený osobnostný profil je v rámci normálneho spektra vlastností. Pokiaľ ide o matku, znalkyňa zistila, že matka je kompetentná vnímať potreby syna, napíňať ich a dbať na jeho rozvoj. Je zodpovedná, láskavá a starostlivá. Zranenie, ktoré pre ňu priniesol rozchod a nevera partnera je dodnes emočne nezvládnuté a odráža sa na bojkotujúcom postoji matky vo vzťahu k spolupráci a komunikácií s otcom. V rodičovských prejavoch, najmä vo vzťahu k otcovi sú prítomné prejavy obštrukcionizmu so zvýšenou sebakontrolou, sebestrednosť, pri riešení problémov sa domáha ňou určeného postupu a pravidiel, rieši malichernosti aj na úkor riešenia problému ako celku so zníženou schopnosťou empatie a prežíva sa ako dominantný rodič. Matka očakáva, že dieťa preberie jej optiku, a teda že otec je zlý. Nevie autenticky prijať fakt, že dieťa sa otca domáha a má k nemu silný a úprimný vzťah. Čiastočne vedomo ale aj nevedomo vytvára bariéru v komunikácií a má nízky tolerančný rámec na komunikáciu s otcom. Je skôr koncentrovaná na nedostatky, a to čo druhej strane nefunguje. Prehliada to, čo je prospešné a funkčné pre syna. Aktuálne je vzťah rodičov konfliktný, pasívne potencovanie konfliktu je najmä zo strany matky, ktorá stále nie je vyrovnaná s rozpadom svojej rodiny a vzťahu a stavia ju to do vnútorne-obštrukčného postavenia. Snahy o komunikáciu deklaratívne a formálne neodmieta, v realite však o ňu nestojí. Otec je aktuálne viac otvorený komunikácií aj emočne priateľskejším prejavom, ale ak je vytrvalo odmietaný v rámci svojej povahovej výbavy, reaguje miestami emočne impulzívne, čím sa partneri držia v bludnom kruhu a napätí. Maloletý neodmieta ani jedného zo svojich rodičov, a nikoho nevyklučuje zo svojej prítomnosti. Maloletý má vzťahy k oboj rodičom vybudované pozitívne, o niečo viac sa v projektívnych technikách zaoberal otcom, otca kreslil ako prvého alebo mu priradil najviac asociácií, čo v celkovom dojme pôsobí, že syn po otcovi túži, dostáva sa do veku kedy sa otec stáva primárne emočne dôležitý, dožaduje sa ho. Dieťa vyjadřilo svoj názor, že má rád oboch rodičov, chce byť s oboma rodičmi na rovnako. Aj keď je jeho časová orientácia primeraná veku, má ešte rezervy, čo do vnímania časovej perspektívy a odhadu času, ale súčasne dokáže pomenovať svoje citové potreby a vzťahy. Tie boli smerom k rodičom rovnocenné. Dieťa sa u oboj rodičov cíti bezpečne a dobre. Výhrady rodičov sa

skôr javia, ako produkcia dospelých voči sebe. Znalkyňa výslovne priamu manipuláciu a ovplyvňovanie dieťaťa, ktorá by sa prejavila v kvalite vzťahu k tomu ktorému rodičovi nezistila, dieťa však vníma konfliktnú a napätú situáciu medzi rodičmi. Vníma, že najmä matka má intenzívnejšie negatívne postoje k otcovi, pri zmienke o otcovi dáva najavo aj istý nesúhlas, neochotu, rozladenie, a to ho dostáva do vnútorného tlaku – konfliktu lojality, aby mamu nenahneval a nesklamal. Maloletý vzhľadom na svoj vek sám vie vyjadriť svoje požiadavky ohľadne styku s otcom a matkou. Názory vyjadrované maloletým sú jeho vlastné, opakovane sa vyjadril, že s oboma rodičmi chce byť na rovnako. Styk maloletého s otcom ani matkou neohrozuje jeho zdravie, zdravý vývoj a výchovu. Maloletý bude v psychickej pohode a stabilite, ak sa styk s otcom nebude redukovať, práve naopak, vyhovie sa jeho aktuálne silnej citovej potrebe po otcovi. Maloletý v podstate rozumie čo je striedavá starostlivosť, keď sám uviedol, že „striedavá starostlivosť znamená, že dieťa býva v jednom byte s mamkou a v druhom s tatim. Ja by som chcel byť 9 dní u mamky a 9 dní u tatiho“. Znalkyňa nevylúčila, že pokiaľ ide o počet dní, že dieťa prevzalo od dospelšej osoby tento počet dní, nakoľko táto téma je v rodine dôležitá a rozoberá sa, avšak názor dieťaťa je konzistentný a vo svojej podstate zrozumiteľný a veku a mentálnej kapacite primeraný, že chce byť s rodičmi rovnocenne.

13. Otec v zmysle záverov tohto znaleckého posudku trval na striedavej osobnej starostlivosti, matka naopak zotrvala na svojich tvrdeniach a nesúhlasila so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Súhlasila s úpravou styku v tom rozsahu, v akom sa styk otca s maloletým realizuje na základe dohody z augusta 2021 s tým, že pokiaľ ide o prázdniny a sviatky rodičia sa v podstate zhodli na úprave počas sviatkov a prázdnin. Nezrovnalosti tam boli iba pokiaľ ide o časy odovzdávania, avšak bolo to z toho dôvodu, že matka trvala na úprave styku otca s maloletým a otec trval na striedavej starostlivosti, preto pokiaľ ide o časy odovzdávania, v týchto sa nezhodovali.

14. Pokiaľ ide príjmové a majetkové pomery rodičov, matka bola do októbra 2022 zamestnaná v spoločnosti Natek Slovakia s.r.o., kde pracovala na pozícii operačný manažér. Jej priemerný mesačný príjem spolu so všetkými zohľadnenými príjmami vrátane daňového bonusu ako aj ostatných príjmov bol v priemere od 1.300 do 1.500,- € netto, vymeriavací základ bol cca 1.800,- € za rok 2022. T.č. od novembra 2022 pracuje v spoločnosti Systal Technology Solutions, s.r.o.. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že vymeriavací základ oproti predchádzajúcemu zamestnávateľovi sa zvýšil cca o 200,- €. Číže toho času je 2.000,- € približne v priemere jej vymeriavací základ. Jej príjem bol 1.390,- € netto. Výdavky matka špecifikovala nasledovne: úhrady spojené s bývaním 120,- € mesačne, hypotekárna splátka 346,- €, plyn 46,- € mesačne, elektrina 31,- € mesačne, pohonné hmoty 60,- € mesačne, 500,- € poistenie za motorové vozidlo ročne, televízia, internet 35,-, telefón 30,- € mesačne. Ďalšie výdavky sú bežné, a to strava, ošatenie, hygienické potreby, ako aj lieky iba na bežné ochorenia. V priebehu konania sa výdavky matky zvýšili a aktualizovala ich oproti už uvedeným nasledovne: poplatok za úhrady spojené s bývaním, na sumu 130,- € mesačne, poistenie domácností a hypotekárneho úveru 29,- € mesačne, plyn 46,- € mesačne, elektrina 39,- €, telefón a internet 40,- €, telefón 30,- €, daň za byt 8,-, benzín 80,- € mesačne, PZP havarijné 48,- € mesačne, daň za byt 8,- €. Matka mala úspory v I. 250 € a v L. M. má 446 €.

15. Maloletý A. chodí do materskej školy, od šk. roka 2023/2024 začne navštevovať základnú školu. Výdavky toho času pokiaľ ide o škôlku sú 25,- € na stravu, 10,- € ZRPŠ mesačne, poplatok za škôlku mesačne 20,- €. 2x do roka nosia do škôlky hygienické potreby, ktoré rodičia zakupujú. Matka uviedla, že má okrem toho výdavky na maloletého na stravu, ktorú zabezpečuje mimo škôlky, oblečenie, obuv, voľnočasové aktivity. Zakupuje mu aj športové potreby napr. korčule, lopty. Maloletý chodil aj do športovej prípravky a na gymnastiku do Oázy na Kustrovej ulici v Košiciach, kde platila 50,- € mesačne poplatok. Maloletému platí poistenie Metlife vo výške 35,- € mesačne, za zdravotnú starostlivosť v ProCare uhrádza 200,- € ročne na pre maloletého. Otec jej prispieva výživným 500,- € mesačne, mimo toho vlastne nezakupuje nič na potreby maloletého, resp. ak niečo kúpi, tieto veci si maloletý necháva u otca, preto matka nemá prehľad čo otec zakúpil maloletému mimo výživného. Taktiež výdavky na maloletého sa navýšili v priebehu konania a to okrem tých, ktoré mesačne pravidelne uhrádzala matka ako povinné výdavky na škôlku, sa zvýšili výdavky aj na lieky a vitamíny vo výške 20,- € mesačne, ošatenie, topánky 150,- €, šport, športové potreby 30,- €, knihy, hračky a ďalšie potreby okolo 45,- € mesačne, kultúra, podujatia 25,- €, strava 220,- €, len na maloletého. V čase kedy matka dostala výpoveď u predchádzajúceho zamestnávateľa, v roku 2021, šla s maloletým na dovolenku do Turecka, čo stálo okolo 1.500,- €. Potom boli na dovolenke v Dubaji, u známych, čo ju vyšlo lacnejšie, keďže platila iba

za letenky 890,- € a bežné výdavky na stravu a vstupy do atrakcií, pričom tak boli s maloletým v Dubaji aj v roku 2022.

16. Otec je zamestnaný v spoločnosti AT&T, ako operatívny manažér, s príjmom 3.039,- € v priemere mesačne netto. Tvrdil, že iné príjmy nemá, kapelu neprevádzkuje. Aj keď matka predložila z internetu prehľad koncertov otca s kapelou, kde bol uvedený aj honorár, tieto boli sporadické, honorár bol pre celú kapelu, čo otec nepoprel, avšak tvrdil, že všetko čo zarobili boli investované do kapely, na náklady na koncerty, nástroje a ďalšie výdavky, teda zisk z toho nemajú, ďalšie koncerty hrali pre N. a pre známeho, čo bolo grátis. Za hypotekárny úver uhrádza 380,- € mesačne, za výdavky na bývanie uhrádza cca 220,- € mesačne, životné poistenie 38,- € mesačne, poistenie za byt 7,- € mesačne, lieky 60,- € mesačne za tabletky, ktoré musí užívať v súvislosti jeho zdravotným stavom – Pancreolan, nakoľko má chronickú pankreatitídu, vitamínové doplnky 20,- € mesačne, internet 20,- € mesačne, mobilný telefón 30,- € mesačne, 500,- € platí výživné matke na maloletého. Motorové vozidlo momentálne nevlastní, na dopravu však momentálne mesačne minie okolo 100 -150,- €. Keďže trpí celiakiou, tak na stravu musí vynaložiť vyššie finančné prostriedky okolo 350,- € mesačne až 400,-, len pre seba, Netflix 6,- € mesačne, daň z nehnuteľnosti, a taktiež odpad je okolo 10,- € mesačne v priemere. Ďalej hygienické potreby, kozmetika okolo 50,- € mesačne, na ošatenie má výdavky podľa potreby. Otec má okrem výživného výdavky aj na maloletého a to ešte cca 150,- € mesačne, a stravu v čase, kedy je s ním, tiež mu uhrádza výlety a voľnočasové aktivity. S maloletým taktiež chodí na dovolenky aj 4x do roka, v roku 2022 boli v Chorvátsku na 10 dní. Výdavky na voľnočasové aktivity ďalšie môžu byť okolo 50,- € na maloletého. Otec je vlastníkom 3-izbového bytu, ktorý spláca formou hypotéky, inú nehnuteľnosť nevlastní. Otec sa prekladateľskej činnosti už nevenuje, naposledy sa jej venoval v roku 2019, avšak bolo to pre známeho. Pokiaľ ide o úspory, toho času má 10 000 € úspory. Otec tvrdil, že jeho mzda sa radikálne zmenila od G. XXXX, pretože do Januára 2023 zabezpečoval, pracoval na nočné a poobedné zmeny a počas štátnych sviatkov pre klientov z Ameriky, príplatky čo jeho čistú mzdu zvýšilo až cez 3.000,- €, keď robil počas štátnych sviatkov zarobil ešte viac. Od Januára 2023 zmenil pracovné zaradenie vo firme a už nedostáva žiadne príplatky, pretože začal podporovať európskych klientov. Išlo o rozhodnutie zo strany zamestnávateľa, z dôvodu organizačných zmien. Jeho príjem sa teda znížil a je v čistom 2.554,- €. Zamestnávateľ znižoval stavy zo šesťdesiatich ľudí, ktorí sa zaoberali projektami, ostali v spoločnosti už iba štyria. Preto prijal tretiu ponuku v poradí a to bola tá, že má na starosti už iba európske portfólium. Pokiaľ ide o príjem v marci 2023, šlo o nenárokovateľnú časť, preto tam bol príjem 4.672,- €, ale 2.554,- € je základný plat. Tento bonus dostávajú raz do roka, tentokrát to bolo v marci 2.000,- €. Minulý rok to však bolo 4.500,- € ku platu. Otec nevedel uviesť koľko to môže byť budúci rok. Nakoľko matka poberala v roku 2022 daňový bonus a taktiež ho poberal aj otec, musel ho vrátiť, čo bolo vo výške cca 2.000,- €. Od januára 2023 daňový bonus pobere matka. Otec upresnil, že od roku 2023 jeho výdavky sú 350,- € hypotéka, 220,- inkaso, električka je 40,- € mesačne, za stravu pre maloletého okolo 150,- až 200,- € mesačne, výlety pre maloletého 50,- € mesačne, hračky a športové potreby dokopy 100,- € mesačne. Plánuje ísť na dovolenku s partnerkou ako aj s maloletým v roku 2023, čo bude stáť cca 1.500,- - 1.600,- € celá táto dovolenka. Minulý rok boli v Bešeňovej. Maloletému platí Spotify, t. j. 10,- € mesačne a Netflix 12,- € mesačne, internet okolo 20,- € mesačne. Pokiaľ ide o lieky, vitamíny tie zostávajú nezmenené, strava vzhľadom na celiakiu je okolo 350,- € mesačne až 400,- na stravu.

17. Súd si vyžiadal príjmy oboch rodičov od ich zamestnávateľov, u matky príjem už uviedol vyššie v rozsudku, pokiaľ ide o príjem otca, jeho príjem v spoločnosti AT&T Global Network Services Slovakia, s.r.o.. za obdobie od 07/2020 do 12/2020 bol v priemere 3 203 € v čistom, za rok 2021 bol príjem otca v čistom 3 550 € v priemere. Čistý príjem, na základe mzdového listu doručeného súdu za obdobie Január až Marec 2023 bol vo výške 10.154,- €, čo je cca 3.300,- € netto, za obdobie od marca 2022 do decembra 2022, čo je 10 mesiacov, bol čistý príjem otca 36.505,- €, čo znamená, že je to okolo 3.650,- € netto mesačne. Z potvrdenia zamestnávateľa otca vyplynulo že od marca 2022 do marca 2023 čistá priemerná mesačná mzda za toto obdobie u otca bola 3.581,47 € a čistý mesačný príjem za toto obdobie 3.589,23 €.

18. Podľa ust. § 24 ods. 3,4,5 zák. č. 35/2005 Z.z., Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť

schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

21. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa ust. § 78 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

25. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Ak sa teda rodičia na striedavej osobnej starostlivosti nedohodli v rodičovskej dohode a súhlasí s ňou len jeden rodič, vzniká súdu povinnosť skúmať, či rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti, teda autoritatívny výrok súdu o nej bez podkladu v konsenze obidvoch rodičov, je v záujme dieťaťa. Ak áno, súd nemusí rozhodnúť o výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča, ale mal by rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti aj napriek nesúhlasu jedného z rodičov. Súd skúma, či striedavá osobná starostlivosť o dieťa bude v jeho záujme, či by nedošlo k citovej ujme dieťaťa, či by rozvoj dieťaťa bol úplný, najmä

zo stránky citovej, rozumovej a mravnej, pokiaľ by dieťaťu nebola umožnená striedavá starostlivosť. Súd sa musí odkloniť od sledovania rodových stereotypov u rodičov či pohlavia rodičov a musí sa vždy zamerať iba na potreby dieťaťa a na to, či tieto potreby dieťaťa budú striedavou osobnou starostlivosťou naplnené. Právnu úpravu striedavej osobnej starostlivosti bude možné aplikovať aj vtedy, ak jeden z rodičov blokuje snahu druhého rodiča o uzavretie dohody rodičov tým, že s ňou nesúhlasí. Rodič, ktorý so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí, by mal vierohodne preukázať dôvod svojho nesúhlasu.

26. Na základe vykonaného dokazovania v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že návrh otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému A. je dôvodný. Otec sa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Matka nesúhlasila s týmto návrhom a trvala na tom, že pre maloletého nie je momentálne vhodná striedavá osobná starostlivosť. Súhlasila však s rozšíreným stykom otca s maloletým v rozsahu, v akom sa dohodli s otcom v rámci informatívneho stretnutia na súde v auguste 2021. Otec sa s maloletým teda od augusta 2021 stýkal od štvrtka poobede do pondelka rána. Otec však napriek tomu trval na striedavej starostlivosti, pretože sám maloletý chce s otcom tráviť čas, maloletý sa dožaduje jeho prítomnosti a chce s otcom byť dlhší časový úsek, aký im matka umožňuje. Maloletý bol predchádzajúcim rozsudkom Okresného súdu Košice I zverený do starostlivosti matky, styk bol ponechaný na dohode rodičov, teda bol neupravovaný a rodičia sa prispôbovali vzájomným požiadavkám, pokiaľ ide o úpravu styku. Súd mal však na základe vykonaného dokazovania za to, že v najlepšom záujme maloletého dieťaťa je, aby bol v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Maloletý od budúceho školského roku nastupuje na základnú školu, čo matka videla ako ďalší z problémov, že by si maloletý nemusel zvykať na dve veľké zmeny v živote, ktoré nastanú u neho v relatívne krátkej dobe a mala obavy, či to maloletý zvládne bez problémov a či otec bude schopný sa maloletému venovať dostatočne aj pokiaľ ide o prípravu do školy. Súd však mal za to, že maloletý je absolútne zvyknutý na prítomnosť otca, nerobí mu problém tráviť u otca niekoľko dní za sebou, v lete aj 2 týždne nepretržite. V podstate už toho času trávi u otca nepretržite 5 dní a sám sa vyjadroval opakovane, a to už od roku 2021, že by chcel byť na rovnako u oboch rodičov. Vyjadril sa tak jednak pred kolíznou opatrovníčkou, a to opakovane, taktiež na súde v rámci výsluchu a aj pred znalkyňou v rámci znaleckého dokazovania. Znalkyňa konštatovala taktiež, že vzťah maloletého je veľmi dobrý s oboma rodičmi, dokonca favorizuje toho času otca a má vyššiu emočnú potrebu byť s otcom viac ako je doposiaľ. Preto v najlepšom záujme maloletého aby tieto vzťahy s maloletým a otcom ostali zachované a ďalej sa budovali a rozvíjali. Súd poukazuje na to, že nie je vždy automatickým to, ak dieťa má vytvorené rovnaké pozitívne väzby ku obojmu rodičom a že si vyžaduje a praje tráviť čas v rovnakom rozsahu s oboma rodičmi. V danom prípade súd mal za to, že maloletý si je dobre vedomý toho, čo to znamená tráviť na rovnako čas u jedného a u druhého rodiča, sám povedal, že chce byť s otcom viac ako je doposiaľ. Pokiaľ ide o výhrady rodičov k vzájomnej starostlivosti o maloletého, súd má za to, že tieto nie sú takého podstatného charakteru, ktorý by bol dôvodom na to, aby jeden z rodičov mal byť vylúčený z tejto starostlivosti. Hraničná porucha osobnosti u otca preukázaná nebola, znalkyňa túto poruchu v rámci znaleckého dokazovania nebadala obaja sú spôsobilí sa o dieťa riadne postarať. Pokiaľ šlo o výhrady rodičov vzájomne k zdravotnej starostlivosti o maloletého, tieto súd tiež považoval za nedôvodné. Je prirodzené, že otec v obavách o zdravie a život dieťaťa, ak dieťa má nejaký zdravotný problém, navštívi radšej lekára, aby sa uistil, že je všetko v poriadku, pričom súd nemal z predložených dôkazov za to, že by tak otec robil v prehnannej miere, či bezdôvodne. Výhrady otca, že matka naopak zanedbáva túto zdravotnú starostlivosť rovnako neboli preukázané, matka s maloletým absolvovala vyšetrenia a bola s ním aj na operácii mandlí. Pokiaľ ide o námietku matky, že príde ku ďalšej zmene v živote maloletého, a to tej, že nastúpi do základnej školy do 1. ročníka s čím pribudnú nové povinnosti a matka si nie je istá, či otec toto bude zvládať, súd má za to, že obaja rodičia sú oprávnení ale aj povinní starať sa o maloleté dieťa v rámci striedavej starostlivosti, a teda bude na otcovi, aby zabezpečil všetky potreby maloletého v súvislosti so školskou dochádzkou a povinnosťami počas týždňa, ktorý bude v starostlivosti otca. Naopak, ak bude maloletý v starostlivosti matky, bude jej povinnosťou toto zabezpečiť. V prípade, že by sa striedavá starostlivosť neosvedčila z nejakého relevantného dôvodu, nič nebráni rodičom, aby si podali nový návrh na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému, pokiaľ by vznikali naozaj problémové situácie a by sa táto starostlivosť ukázala ako neefektívna a neperspektívna. V čase rozhodovania však súd nevidel dôvod, pre ktorý by nebolo možné toho času zveriť maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, keďže obaja sú schopní sa o neho adekvátne postarať, o oboch má vytvorené vhodné podmienky na živobytie, s oboma chce byť na rovnako. Súd preto zveril maloletého do osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s dňom striedania vždy od pondelka od 08:00 hod. kedy rodičia odovzdajú maloleté dieťa do školského zariadenia, resp. v bydlisku rodiča ak dieťa nie je v škole a prevezmú po ukončení starostlivosti jedného

rodiča v mieste bydliska druhého rodiča, v ktorého starostlivosti sa má nachádzať, alebo v školskom zariadení, alebo predškolskom, ktoré maloletý navštevuje. Súd mal za to, že striedanie v pondelok ráno je najvhodnejším riešením, nakoľko rodič, ktorý trávi predchádzajúci celý týždeň s maloletým dieťaťom má dostatok času na to, aby sa s maloletým dieťaťom pripravil na základe školských povinností a domácich úloh uložených mu v tom týždni, kedy je u jedného rodiča, na vyučovanie aj na ďalší týždeň, ktorý nasleduje od pondelka, preto je podľa názoru súdu lepšie striedanie v pondelok, ako keby tomu malo byť v piatok ako to požadovala matka v prípade, že by súd dospel k záveru o tom, že nariadi striedavú starostlivosť. Pokiaľ ide o striedavú starostlivosť počas prázdnin a sviatkov, súd mal za to, že v podstate na tomto sa rodičia zhodli. V tomto smere neboli medzi rodičmi žiadne sporné skutočnosti, okrem časov kedy matka trvala na tom, aby dieťa bolo odovzdávané v inom čase, ako to požadoval otec (to však za predpokladu, že bude maloletý zverený do jej starostlivosti a bude upravený styk s otcom). Avšak vzhľadom na to, že súd rozhodol o striedavej osobnej starostlivosti, tak určil aj odovzdávanie a preberanie dieťaťa tak, aby boli pokryté všetky dni, ktoré nasledujú potom v nadväznosti na striedavú starostlivosť. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd vychádzal zo zárobkových a majetkových pomerov oboch rodičov, z príjmu otca ako aj matky je zrejmé, že je tu značný nepomer v príjmoch oboch rodičov tak, ako je to uvedené vyššie v odôvodnení tohto rozsudku, pričom doposiaľ otec prispieval na výživu maloletého sumou 500 € mesačne, a to za tých skutočností, že dieťa bolo zverené do starostlivosti matky a styk otca prebiehal v rozšírenom rozsahu, t.z. že otec bol s dieťaťom 10 aj viac dní v mesiaci. To je takmer 1/3 niekedy až 1 mesiaca, podľa toho ako vychádzal jednotlivý mesiac. Vzhľadom na to, že príjem otca sa od roku 2023 znížil, a to nie zo subjektívnych dôvodov na strane otca ale z objektívnych dôvodov na strane zamestnávateľa a iné príjmy otca, na ktoré matka poukazovala, že údajne má v rámci svojej hudobnej činnosti, súd nemal za preukázané dospel k záveru, že vzhľadom na nepomer príjmov, a teda terajší príjem matky a príjem otca je adekvátne aby otec sa podieľal na výžive maloletého sumou 250 € mesačne, a to počnúc právoplatnosťou rozsudku do budúca. Súd mal za to, že táto výška výživného je primeraná, pritom prihliadal na to, že matka je tá, ktorá hradí všetky povinné poplatky maloletého v súvislosti so školskými povinnosťami a taktiež so záujmovými krúžkami. Otec sa tiež podieľal v nejakom rozsahu na výdavkoch maloletého, avšak v prevažnej miere tieto základné povinnosti si plní matka v prospech maloletého dieťaťa. Súd preto rozhodol aj tak, že matka bude poberať daňový bonus a taktiež aj prídavky na dieťa. Súd vychádzal z toho, že ak príjem matky je toho času v priemere 1 500 € netto a príjem otca 2 700 €, dokopy spoločne ich príjem činí 4 200 € netto. Súd vychádzal z toho, že dieťa má právo na rovnakú životnú úroveň rodičov, preto ak by táto suma bola rozdelená približne na polovicu medzi oboch rodičov, čo by vychádzalo tak, že u každého by ideálny príjem bol 2 100 €. Je tu teda rozdiel medzi príjmom matky, ktorý je reálny 1 500 € a ideálny 2 100 €, suma 600 €, pričom približne o túto sumu by mal byť vlastne príjem otca nižší v prospech matky – ak by bol maloletý zverený do jej starostlivosti, ak by mala byť životná úroveň zachovaná. Je však potrebné prihliadnuť aj na rozsah styku otca s maloletým, kedy tiež na starostlivosť maloletého musí vynaložiť financie v čase kedy je s ním. Nakoľko otec doposiaľ prispieval na výživu maloletého sumou 500 € mesačne a dieťa bolo u neho v priemere cca 12 dní v mesiaci, je suma 250 € v rámci striedavej osobnej starostlivosti, keď obaja rodičia majú starostlivosť o dieťa v rovnakom rozsahu, primeraná a to aj s prihliadnutím na to, že okrem výživného 250 € mesačne bude matka poberať aj prídavky na dieťa, a taktiež daňový bonus. Rovnako je to v záujme dieťaťa a súd zohľadnil aj odôvodnené potreby maloletého, u toho ktorého rodiča a tiež odôvodnené výdavky na škôlku, na záujmové aktivity a ďalšie vyššie v rozsudku špecifikované výdavky. Súd zohľadnil aj zmenu pomerov oproti predchádzajúcej úprave, kedy matka bola na rodičovskej dovolenke, ale po nástupe do práce po tejto dovolenke bol jej príjem približne taký ako toho času (preto sa dohodli od jej nástupu do práce rodičia na výživnom 500,- €) a rovnako tak aj príjem otca bol približne rovnaký ako teraz. Výdavky na maloletého ale vzrástli priamo úmerne s pribúdajúcim vekom. Vzhľadom na to, že medzi rodičmi dochádzalo k tomu, že si nevedeli vzájomne poskytovať informácie ohľadne podstatných záležitostí týkajúcich sa maloletého dieťaťa, jeho zdravotného stavu, súd zaviazal oboch rodičov informačnou povinnosťou, ktorú si budú plniť pri odovzdávaní dieťaťa, a to buď ústne alebo elektronicky. Za obdobie od podania návrhu, t.j. od 02.12.2020 do 31.05.2023 súd dlžné výživné neurčil, nakoľko v tom čase bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol ten, ktorý prispieval na výživu maloletého sumou 500 € mesačne pravidelne, teda súd mal za to, že žiadne dlžné výživné za toto obdobie nevzniklo, nakoľko ani matka nepožadovala zvýšiť výživné za dané obdobie a dieťa v tom čase v striedavej starostlivosti nebolo, iba sa stýkalo s otcom v širšom rozsahu. Týmto rozsudkom bol zmenený rozsudok Okresného súdu Košice I, sp.zn.: 21P/157/2019 zo dňa 10.09.2019.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o trovy znaleckého dokazovania, o trovách znaleckého dokazovania

už bolo rozhodnuté v priebehu konania, a to tým spôsobom, že obaja rodičia boli zviazaní a úhradu znalečného priamo znalkyni, preto už v konečnom rozsudku sa súd so znalečným a trovami znaleckého dokazovania nezaoberal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Mestský súd Košice v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP). Toto právo majú iba účastníci konania, ktorí sa nevzdali práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.